

Referat fra møte i Kringkastingsrådet 17.04.08

Kjellaug Nakkim ledet møtet, som ble holdt i møterom 7/8 i Radiohuset på Marienlyst.

Publisert: 22/5-2008 12:53

Dagsorden:

09.30 Hvordan imøtekommer NRK kravene i NRK-plakaten?

Innledning ved mediedirektør Annika Biørnstad

11.00 Den redaksjonelle kommentaren i NRK Nyheter

Innledning ved kompetansesjef Brynjulf Handgaard

12.15 Lunsj

13.00 Programdrøfting

Programdirektørens orienteringer

Kringkastingssjefen informerer

Eventuelt

Til stede fra rådet:

Hallgrim Berg

Grethe Fossli

Jan Otto Fredagsvik

Finn Egil Holm

Roger Ingebrigtsen

Kristoffer Kanestrøm

Paul Leer-Salvesen

Kjellaug Nakkim

Steinar Ness

Shabana Rehman

Olaf Skogmo

Mona Trandum

Til stede fra NRK:

Kringkastingssjef Hans -Tore Bjerkaas

Mediedirektør Annika Biørnstad

Juridisk direktør Olav Nyhus

Markeds- og kommunikasjonsdirektør Sigurd Sandvin

Kompetansesjef Brynjulf Handgaard

Programdirektør Vidar Nordli-Mathisen

Nyhetsredaktør Grethe Gynnild Johnsen

Redaksjonsleder Elin Helgheim

Redaksjonssjef Barbara Jahn

Prosjektleder Marius Hoel

Til stede fra sekretariatet:

Rådssekretær Leif Stavik

Hvordan imøtekommer NRK kravene i NRK-plakaten?

- NRK-plakaten ble vedtatt i Stortinget i mars. Den danner basis for den politiske diskusjonen i Stortinget og styringen av NRKs virksomhet. Den forplikter ikke NRK direkte, det gjør vedtektene våre. Plakaten kommer til å påvirke tilpasningen av vedtektene som skal vedtas på NRKs generalforsamling i juni. Vi leser og følger den i det daglige arbeidet vårt. Plakaten beskriver et utvidet oppdrag for NRK. Den beskriver noe om distribusjon - vi skal være tilgjengelig mange steder - og den beskriver innhold. Det er en forventning om mer innhold, og det skal være gratis, sa mediedirektør Annika Biørnstad i sin innledning.

- Vi skal gratis ut med våre seks hovedkanaler, og de skal være til stede på alle viktige plattformer. Og

vi skal nå bredest mulig ut med innholdet vårt. Så hva er viktige plattformer i tillegg til de vanlige sendingene? Internett - 83 % av befolkningen har tilgang. 14 % har muligheten til å se tv på mobilen, men kun 2 % bruker den. På mobil-TV tilbyr vi NRK1 og 2 direkte, samt nyhetsklipp og underholdningsklipp. Vi jobber for tiden med å videreutvikle nett-tv, og vi har dessuten podcast som en viktig og populær kanal for våre radioprogrammer, sa Biørnstad. På spørsmål om digitalisering av arkivene og om de vil bli tilgjengelige i nett-tv, svarte Biørnstad at mye av det gamle innholdet ikke er rettighetsklarert, mens nyere produksjoner er det. – Dessuten gjenstår en del digitalisering. Det anslås at 150 000 timer gjenstår å digitalisere, fortsatte hun.

Å gjenspeile mangfold er viktig for NRK. Vi har et mål om å nå 60 % av den ikke-vestlige del av befolkningen innen 2010. De skal synliggjøres og representeres i våre programmer, noe Barne- og ungdomsavdelingen alltid har vært flinke til. Den andre måten å gjøre dette på, er å se på hva som interesserer innvandrerbefolkningen. Hvilke programmer ser de på av eksempelvis serier og underholdningsprogrammer? Vi må gjøre tilbudet mer relevant for denne målgruppa, ellers taper vi også i konkurransen med de kommersielle kanalene.

Vi skal gjenspeile vår religiøse historie samt mangfoldet av livssyn og religion i det norske samfunnet. Derfor ønsker vi å åpne for bredere forkynning på flere plattformer, slik at ikke bare den kristne forkynningen skal være synlig. Dette vil bli synlig på programskjemaet fra høsten i år eller fra 2009.

Vi har et musikkkrav på 35 % norsk musikk, og P1 og P2 leverer dette, mens P3 ligger noe etter. Når det gjelder drama, har vi hatt en bevisst satsing på norsk drama de siste årene, og vi fortsetter satsingen i 2009, sa mediedirektøren.

- Du sa ikke noe om utenriksdekningen, sa Kjellaug Nakkim. – Det er mye jeg ikke har berørt, dette var et utvalg, svarte Annika Biørnstad.

- Hvordan behandler man det man legger ut på nett i forhold til det man sender på tv? Er man like streng i forhold til Vær varsom-plakaten og det redaksjonelle ansvaret? spurte Kjellaug Nakkim. - Ja det er vi. Vi har en egen redaktør for nrk.no som følger dette som i andre kanaler og da spesielt med hensyn til redigering av diskusjonene som går på diskusjonsgrupper osv., svarte Annika Biørnstad.

- Plakaten skal ikke legge direkte føringer for programvirksomheten. Jeg kunne ønske mer om hva det betyr i praksis, sa Paul Leer-Salvesen, og fortsatte:

– Plakatens primære funksjon er å si tydeligere hva som er allmennhetens forventninger til NRK. Den inneholder formuleringer om nynorsk-prosent, at NRK skal videreføre kulturarven osv. Er det en konflikt der med tanke på også å være størst?

- Ja, men dette er ikke nytt. Det som er nytt er at det blir mer detaljert beskrevet. Men vår holdning er at vi skal klare å balansere viktigheten og storheten med bredden og mangfoldet. For å være relevante og viktige for publikum skal flest mulig oppleve at vi er viktig for dem, svarte Annika Biørnstad.

- NRK har klart å balansere disse hensynene så langt, kommenterte Hans-Tore Bjerkaas. – Det er viktig for NRK å ha støtte for lisensfinansieringen, og da er det viktig å ha et stort nedslagsfelt. Det betyr at vi må ha en betydelig posisjon i markedet. Det spesielle er at vi har klart å beholde posisjonen som største kanal. Det er viktig for oss å få tydeliggjort statusen til plakaten. Vi skal fortsatt bli kontrollert av Medietilsynet på oppfyllelse av vedtektene. Plakaten er et politisk styringsredskap. Vi håper den ordningen som ligger i plakaten nå med overordnede føringer, blir videreført, slik at det ikke blir detaljstyring på programnivå, sa kringkastingssjefen.

– Skal kulturarven og nynorsk være handicap? Jeg tror tvert om, sa Hallgrim Berg.

- For det første er det ikke snakk om normal-nynorsk i de fleste sendingene, men en ledig språkform hos medarbeiderne på dialekter som folk identifiserer seg med. Hvis kulturarv skulle være handicap, ville få hørt på. For eksempel har Sangtimen søndag morgen noe sånt som 7 -800 000 lyttere, sa Berg, som også ville vite mer om musikken som spilles på NRK TV: – Man ser aldri hvem det er som spiller. Er det mulig med en streamer-tjeneste på skjermen?

- Dette vil bli generert både på DA og på tv-skjermen etter hvert. Vi har det på hovedkanalene på radio allerede, svarte Annika Bjørnstad.

- I bakkenettet får vi nå digitalt tekst-tv. Som en del av det får du opp en utvidet tjeneste knyttet til tekst på radiokanalene. Dette burde rådet fått en demonstrasjon av, supplerte Sigurd Sandvin.

– Nå er det blitt mye dialekt i sendingene. Hvordan måler dere dette når det gjelder nynorsk/bokmålprosent? spurte Kjellaug Nakkim. – Jeg vet at en del går inn under nynorsk. Hvordan måler man hva som er nynorsk og hva som er bokmål? Så til noe annet: Med de nye HD-boksene kan du hoppe over reklamen. Hvordan ser NRK på den konkurransen dere vil kunne få på grunn av det?

- Jeg tror Hallgrim Berg har rett i at en kan overvurdere betydningen av nynorsk og mer tradisjonelle kulturarvprogrammets manglende appell til brede lag. Men det er en fordel for NRK at NRK skal ta dette med seg inn i den nye konkurransesituasjonen, og det viktigste er ikke å slå de kommersielle for enhver pris. At den dobbeltheten slås fast, er bra, sa Paul Leer-Salvesen.

- Forskningen har gjort meg oppmerksom på at Sangtiden har 469 000 lyttere. P3 oppfylte nynorskkravet i 2007 med nøyaktig 25 %, supplerte Sigurd Sandvin.

- Dialektene fordeles med 50 % på hver av de normerte målformene. Endringene i språkreglene medfører at dialekt også kan brukes i nyhetssendinger, men først og fremst regionalt, svarte Hans-Tore Bjerkaas. – Når det gjelder ny teknologi og seervaner, betyr det for oss ikke annet enn at stadig flere tar opp programmer, og det berører også oss. Utviklingen går i retning av mer individualisert seing. De kommersielle lager nisjekanaler fordi reklame-tv er under press. Mitt bilde av konkurransesituasjonen er at den økte konkurransen betyr spesielle utfordringer for NRK. Vi konkurrerer i stadig større grad med det beste innholdet nasjonalt, men også internasjonalt. Tidligere var dette et norgesmesterskap, nå er det mer et verdensmesterskap i innhold. Utfordringen fremover er å lage det nasjonale innholdet som er konkurransedyktig med det beste som produseres ute i verden. Konflikten mellom å oppfylle oppdraget og å være markedssterk vil bli stadig mere vanskeligere. Konsekvensen er at vi må gjøre klarere prioriteringer framover. Og det er en utfordring når vi har som mandat å dekke det meste av norsk samfunnsnivå, sa kringkastingssjefen.

- Jeg synes det er bra å høre at NRK vil satse sterkere på norsk drama og film. Er det NRK som selv vil produsere, eller er det like mye innkjøp av ekstern produksjon? spurte Shabana Rehman.

- Vi kjøper ferdigprodusert film som vi kjøper rettighetene til. Vederlaget har økt de siste årene slik at vi bidrar mer til norsk film. Når det gjelder produksjon av norsk drama, skiller vi mellom tv-drama og film. Vi legger store penger i produksjon av nye serier produsert av uavhengige selskap. Den økningen som jeg peker på i 2009, forutsetter at vi øker bestillingene fra de uavhengige produsentene, men ikke øker egenproduksjonen. Det totale tilbudet blir da større, sa Annika Bjørnstad.

- Vil toppfotballen bli prioritert opp eller ned? spurte Mona Trandum.

- NRK har hatt et robust sportstilbud, det vil vi også ha i fremtiden. Vi prioriterer norsk vinteridrett supplert med breddeidrett, sa Hans-Tore Bjerkaas. – Vi ser en økning i pris på store sportsevenementer. Vi følger med på fotballrettighetene, spesielt pga radiorettighetene. Når det gjelder tv-rettighetene, er det sannsynlig at prisen er for høy for oss, sa han.

- Det største kulturpolitiske løft landet kan gjøre er å digitalisere alt som ligger i arkivet. Hva vil det koste? Hvis NRK skulle gjøre noe viktig for Norge som nasjon var det å digitalisere dette. Jobber man med dette? spurte Roger Ingebrigtsen. - Hvis alle i Norge får tilgang til alt som er sendt på NRK, vil det være det største arkivet for vår kulturarv. Er det mulig å få med storting og regjering i et slikt stort nasjonalt kulturloft?

- Vi har diskutert med Kulturdepartementet fram til i fjor høst om det var mulig med et eget økonomisk løft. I mediemeldingen ble det slått fast at NRK må klare dette innenfor den økonomien vi har, svarte Hans-Tore Bjerkaas. - Men vi holder på å strukturere oss for å klare dette. Dette arbeidet har to deler – det ene er det tekniske, men den store og kostbare delen er det vi kaller metadataprojektet, det å gjøre det gjenfinnbart. Dette krever ressurser av store dimensjoner. Kalkylen for digitalisering av

fjernsynsarkivet er 230 millioner. Vi gjør omprioriteringer for å klare dette, bl.a. er det hovedgrunnen til at vi legger ned Frokost-tv. Men jeg kan ikke si noe om tidshorisonten.

- Det er to biter her- den tekniske og det å kjøpe rettigheter for å tilgjengeliggjøre. Stortinget har vedtatt en særskilt bestemmelse i opphavsrettighetsloven som kalles avtalelisens. Vi spurte Norwaco om de kan ta seg av dette, slik at vi slipper å spore opp alle rettighetshaverne selv. Norwaco har svart i denne uke at de er interessert. Blir beløpet for stort, må vi ta dette med i redegjørelsen om hvor kringkastingsavgiften skal ligge, supplerte juridisk direktør Olav Nyhus.

- Har dere en slags prislister over hvilken type programmer som koster hva? Hva koster for eksempel Jukeboks som går og surrer hele natta? spurte Jan Otto Fredagsvik.

- Jeg kommer ikke med noen summer her, men kostnad er relativt. En ting er hva det koster pr minutt, noe annet er den relative prisen i forhold til hvor mange seere det har, det vi kaller kontaktpriis, eller kostnad pr seer. Dette er et sammensatt bilde, men jeg kan vel bekrefte at Jukeboks er blant det billigste vi produserer, svarte Annika Bjørnstad.

Paul Leer-Salvesen ønsket seg mer informasjon om fordelingen mellom egenproduksjoner og eksterne produksjoner. – Det er fantastisk at NRK er med å støtte og holde liv i produksjonsselskapene. Men hvordan ser det ut fra dette husets side? Bygger dere ned kompetente, viktige miljøer for å kunne bruke pengene eksternt? Skal stadig mer av den kreative kraft ut av huset?

- Dette er en sammensatt utfordring for oss. Vi gjorde et valg for 4-5 år siden der vi tallfestet at 10 % av tv-budsjettet skal settes ut. Vi har ikke ambisjoner om å endre på dette. Det dreier seg om et sted mellom 110 og 130 millioner i året. Danmarks radio la ned hele underholdningsavdelingen sin, det er en måte å gjøre dette på. Vi tok litt av alle for å støtte ulike produksjonsmiljøer ute. Dette er til stadig diskusjon. Hva er minste mulig mengde man kan opprettholde internt? Hvor går den grensen? Tilbudet til publikum har blitt veldig bra gjennom den beslutningen, mangfoldet er større enn tidligere, sa Annika Bjørnstad.

- Vi vet at NRK vil gå inn i en periode med tøff prioriternig. Jeg oppfordrer til at dere beholder høy prioritet på den gravende journalistikken, sa Kjellaug Nakkim.

Den redaksjonelle kommentaren i NRK Nyheter

Skal vi ha flere slike, eller skal vi ha færre? Færre kommentatorer var det viktigste kravet fra Audun Lysbakken og Torbjørn Røe Isaksen i en artikkel i Samtiden. Hovedproblemstillingen er denne: Får kommentatorene i NRK for mye makt? Det bildet mediene tegner av politikken, blir politiske realiteter i sin konsekvens. Dette gjelder både formen, innholdet og mengden. Kritikken går på at vi legger for mye vekt på form og spill framfor sak. Hvor går grensen for hva vi i NRK kan mene noe om? sa Brynjulf Handgaard i sin innledning, hvoretter han redegjorde for kommentarens historie i NRK

- Den redaksjonelle kommentaren har vært med oss helt fra starten. Victor Mogens var den første som gjorde dette, på 30-tallet, og han la stor vekt på hvem som var helter og skurker. Den første politiske kommentaren i NRK Fjernsynet kom 28. februar 1971, hvor ordet "formoder" ble brukt. De måtte "formode", fordi ingen av politikerne ville stille opp.

Så seint som 1994 var bare 2 % av innholdet i Dagsrevyen kommentarer. I 2005 var bare 2 % av kildene våre egne eksperter. Siden da har det blitt flere, og det har vært en villet utvikling. Vi kjører fire former for kommentar: Monologen – for eksempel utenrikskommentaren i Verden på lørdag og i P2-kommentaren. Så har vi dialogkommentaren, som for eksempel i Dagsrevyen, dernest debattkommentaren, hvor våre eksperter stiller som eksperter i eksempelvis RedaksjonEn, og til slutt har vi samtalekommentaren, for eksempel den redaksjonelle kommentaren i Alltid nyheter på fredager. Vi skiller også mellom fire sjangere når det gjelder hvilken funksjon kommentaren har. Refererende, analytiske, konkluderende, og underholdende - kåseriene. Vi skiller bevisst mellom hvilke av våre medarbeidere som får praktisere hvilken kommentar. I vår sammenheng er det den analyserende og menende dialogkommentaren som er mest aktuell innen økonomi og politikk- og da særlig i fjernsynet.

Vi stiller kvalitetskrav – kommentaren bør være analytisk, og man må ha belegg, dokumentasjon og eksempler. Sannsynliggjøring av dilemmaer er viktigere enn skråsikkerhet. Spørsmålene bør være prinsipielle. Vi skiller mellom reportasje og kommentar, kommentatoren skal si "jeg", og vi har flere medarbeidere som har kommentaren som sin spesialfunksjon. Vi mener at både spillet og sakene skal kommenteres. Vi har også en liste internt over "røde" og "gule" temaer, eksempler på gule er personvalg i partier og organisasjoner, de røde er å kommentere dommer i straffesaker, kjøp og salg i næringslivet og kontroversielle lokaliseringssaker lokalt. Vi forsøker alltid å være balanserte og upartiske, sa Handgaard.

Får kommentatorene for mye makt? spurte han videre. Lysbakken og Isaksen viser til NRKs samfunnsansvar. Jeg vil tvert imot bruke det som argument for å styrke kommentaren. Den er viktigere enn noen gang. Reportasjen er god på fakta og opplevelse. Men pga den store infostrømmen, blant annet på nettet, er det viktigere enn noen gang å ordne verden for folk.

Hvorfor skal NRK drive med dette? Burde vi heller bruke andre? Det gjør vi også i bøtter og spann. Lysbakken og Isaksen insinuerer at kommentatorene har et overdrevet selvbilde. Ingen tror vel at kommentatoren sitter med sannheten med stor s, men de har kunnskap og særlige forutsetninger for innsikt og formidling. Kommentaren er dyr vare. Den krever kunnskap, tid og nettverk. Det ville være rart om vi ikke skulle bruke denne muligheten. Utviklingen av tv-formatene gjør dertil kommentaren mer aktuell. Vi skiller mer og mer mellom oppdatering og fordykning. "Gjenreis folkeopplysningen" var kravet til Isaksen og Lysbakken. Det er nettopp det vi prøver å gjøre. Vi mener dette er demokratiserende og synliggjøring av at samfunnet blir overvåket. Dessuten profilerer kommentarene personlighetene våre og skaper identitet til NRK.

Kommentarinstituttet er under stadig diskusjon i NYDI. Vi prøver ut nye former, men skal også innrømme at sjangeren er vanskelig og stiller store krav til utøverne.

Det er viktig for oss å ivareta troverdigheten og trå forsiktig. Vi skolerer nå 35 medarbeidere i den redaksjonelle kommentaren, og da diskuterer vi både etikk og form, sa Handgaard.

- Dere skolerer 35 personer – men jeg opplever ofte at jeg har minst like mye utbytte av ekspertkommentarer fra personer utenfor huset. Et lysende eksempel er Arne Strand, sa Roger Ingebrigtsen. – Han har tross alt en annen rolle enn bare å være kommentator. Jeg savner flere personer utenfra, de kan tilføre debatten noe viktig. Jeg synes de kommentarene som er åpenbart på kommentarsporet er uproblematisk. De fleste oppfatter at dette er kommentar. Et større og snikende problem er at flere og flere journalister glemmer dette, særlig i distriktsendingene. Ofte og oftere legger de inn formuleringer som har en kommenterende karakter.

- Vi har 35 på kurs, men det er selvfølgelig ikke 35 som bare skal kommentere, sa Brynjulf Handgaard. – Vi har ikke planer om flere rene kommentarmedarbeidere.

- Kommentarer som kan belyse sakene, er jeg selvsagt for. Men jeg er litt opptatt av skillet mellom kommentarer som gjelder spillet og kommentarer som gjelder saker. Sakene man driver spillet rundt, drukner i spillet som sådan. Noen ganger syndes det dessuten mot skillet mellom journalistikk og kommentar, selv om jeg mener det syndes mer i de trykte mediene enn i NRK, sa Finn Egil Holm.

Paul Leer-Salvesen var enig, og mente at man må være mer bevisst på skillet mellom skjulte og åpne kommentarer. - Satsingen på kommentarjournalistikk krever også at det ikke går ut over nyhetsjournalistikken. Kommentarene skal lages på basis av annet journalistisk arbeid. Kommentaren skal være et tillegg. Ofte gleder jeg meg hvis kommentaren har en overraskende og uforutsigbar vinkling. Ofte blir de forutsigbare. Jeg savner også flere kvinner, særlig på innenriks. Det er for få profilerte kvinnelige kommentatorer, sa Leer-Salvesen.

- Kommentaren skal ha en opplysende og oppklarende rolle, sa Hallgrim Berg. – Men noen ganger kan dere bli flinkere på timing – jeg så en NRK-reporter som spurte ut en politiker. Så snur medarbeideren seg til en kommentator og spør "hva var det han egentlig sa?". Da synes jeg det får komediens skjær over seg. For å lage gode kommentarer må man ha visse kunnskaper. Lite kunnskaper kan få feil utslag, for eksempel før valg. Ta en ekspertkommentator som skal kommentere alle kommunene i et fylke – det er ikke lett. Dette kan ha ført til at sistemandatet i en del kommuner blir påvirket av inkompetente

analytikere. Jeg maner til spesielt ansvar på distriktsnivå, man må være forsiktig med denne type øvelser. Det kan få negativ effekt på demokratiet.

Grethe Fossli var enig. - Noe av det viktigste er at kommentatoren har kunnskap. Noen av NRKs kommentatorer er glitrende. Magnus Takvam er det mange som har sans for. Før viste man fra landsmøtene i partiene, men nå får man isteden kommentarer om hva som skjer. Mange er gode, men jeg skulle ønske meg at dere var litt videre i presentasjonen av personer, de fleste medier er for smale i hvem man presenterer. Det andre er at jeg savner flere kvinner, sa Fossli.

- Aslak Bonde skrev en kommentar om Manuela-saken. Der skriver han at opposisjonspolitikere og kommentatorer kan si hva som helst uten å bli stilt til ansvar. Jeg mener kommentaren blir viktigere framover. Men det stiller krav til innholdet i kommentarene. Man skal være presis på fakta. Mye er bra, men jeg opplever også kommentarer som er omtrentlige på fakta, sa Steinar Ness. – Det er viktig at kommentarene setter sakene inn i en sammenheng. Og var de store sakene så store som det virket som? Hvis kommentarens rolle blir å gi mer gass, er den ikke god. Vi skal få lærdom av den. Man må etterstrebe kommentarer som er presise på fakta, setter saken inn i perspektiv og bringer nye fakta inn i saken. Og så er det noen ting kommentatorer ikke burde drive med – og det er å kåre vinnere og tapere. Det er en uting og bidrar ikke til opplysning. Dessuten - når man må kalle inn fire journalister for å fortelle hva som egentlig skjedde, blir det litt rart, mente Steinar Ness.

- Kommentatorene er litt for forsiktige, jeg tror på profesjonell skråsikkerhet, sa Shabana Rehman. - Jo flere som tenker, jo bedre. Jeg tror også på den dårlige kommentaren, ikke noe skaper så mye debatt som en dårlig kommentar. Vi løper i flokk, men har en sterk offentlig rettferdighetstrang. Det blir bråk rundt kommentatorer, og de blir aldri sittende med sitt eget meningsdiktatur, mente Shabana Rehman.

- Jeg har notert masse viktige poenger, sa Brynjulf Handgaard. – Det var interessant dette med den dårlige kommentaren. Noe av det vi ønsker, er å provosere. Det motiverer folk til samfunnsengasjement. Å blande reportasje og kommentar er fy fy.

Å legge kommentarer og påstander i spørsmålene i en reportasje fungerte kanskje på 70-tallet, men ikke i dag. Dessuten - jo større journalistene er i kjeften, jo lettere spill får politikerne. Vi jobber med saken mht å hanke inn flere kvinner, og også noen med flerkulturell bakgrunn, sa Handgaard.

- Når det gjelder kommentatorens rolle i skumlifisering og blodtåke, er min opplevelse at kommentarene virker kjølede på gemyttene, kommenterte Hans-Tore Bjerkaas.

Programdrøfting

Klage på samleiescene i animasjonsserien Halvseint

- Jeg støtter meg til de svarene som er sendt klagerne og har ikke noe mer å tilføye. Men jeg svarer selvsagt gjerne på spørsmål, sa redaksjonssjef Barbara Jahn.

- Klageren har nok ikke skjont programkonseptet, mente Finn Egil Holm.

- Jeg er begeistret for Halvseint, den går nye veier med satire. Når det gjelder det erotiske her, synes jeg det var peanuts. Kunne egentlig ønsket meg litt mer, sa Paul Leer-Salvesen.

- Jeg så en sekvens der en lærer sto ved tavla naken. Vel vel, jeg har sett bedre utstyr enn det han hadde og skjønte ikke vitsen - hva hadde det med geografi å gjøre? Det har blitt mer og mer sex og vold i mange programmer i NRK. Jeg synes i hvert fall det bør være litt kvalitet på det, sa Olaf Skogmo.

- Jeg skjønner heller ikke vitsen med disse nakne nederdelene, men synes ikke det som ble sendt her berettiger klagen, sa Kjellaug Nakkim. - Traileren har gått på natta, sitter man oppe og ser på trailere om natta er det dem vel unt. Rådet viser til brevet som er sendt.

Klage på voldsscener i innslag om dataspill i Norge rundt

- Dette var en typisk Norge Rundt-sak, som handlet om grundere som laget en bedrift og gjort stor suksess. Vi fikk innsikt i en som hadde drømmejobben sin der og fikk vite hvordan de lager spill. Jeg innrømmer at jeg tenkte "var det halshogging jeg så der?". Vi vurderte ikke å klippe det ut, men det var ikke de bildene vi ville selge programmet med. Men de hørte med i saken sånn som den var, sa redaksjonsleder Elin Helgheim.

- I svarbrevet står det at Norge rundt ikke ønsker å støte noen. Ut fra det jeg så, var det ikke dveling ved sekvensene, sa Kjellaug Nakkim. – Jeg synes ikke svaret var utfyllende nok, det var litt overfladisk, mente Shabana Rehman. - Rådet tar ikke klagen til følge, konkluderte Kjellaug Nakkim.

Klage vedrørende terskel for advarsel foran sterke bilder i nyhetsendinger.

- Vi har ingen skriftlige regler for dette, mye er betinget av skjønn. Men vi har noen tommelfingerregler: Vi følger døgnet – om dagen har vi lav terskel for å advare mot bilder. Vi vet at det er unger som ser tv. Den største diskusjonen har vi mht Dagsrevyen. Vanligvis har vi et vannskille kl 21, men vi vet at når klokka er sju er mange unger våkne. Da vurderer vi ofte fram og tilbake - er dette en så viktig del av virkeligheten at vi må vise det? Det viktige hos oss er at vi gjør grundige vurderinger hver gang. For eksempel viste vi en reportasjeserie om overgrep mot barn i Lørdagsrevyen og brukte lyd av unge som ble voldtatt. Da er det klart vi advarer og sier at det er et autentisk opptak. Men denne gangen advarte vi ikke ved en glipp. Tilsvarende med omskjæring i Somalia. Der advarte vi ikke, fordi det ikke var tvil om hva som kom. Vi har en diskusjon om vi skal dempe virkeligheten eller ikke. Er vi i tvil, er det bedre å advare enn ikke, sa Grethe Gynnild Johnsen.

- En del har ringt om scener fra krigføring i Gaza, Irak og Tibet – spørsmålet har vært om terskelen for advarsel er blitt lavere, sa Kjellaug Nakkim.

- Sist jeg var her, hadde vi samme tema på dagsordenen. Kringkastingsrådet og sjefen/staben var enig om at man burde fastholde regelen om advarsel mot sterke scener den gangen. Det er Ikke bare barn som skal skjermes, men også voksne folk, ikke alle liker sterke scener, sa Olaf Skogmo.

- Jeg er redd for at advarselen virker forsterkende, slik at de som ikke bør se det, likevel ser , sa Paul Leer-Salvesen. – Det er mer betryggende å høre om diskusjonene i redaksjonene om man skal sende eller ikke. Skjønn må avgjøre fra gang til gang. Den innklagede snutten er ikke problematisk. Men diskusjonen er viktig. Jeg har mye større problemer med hengen av Saddam Hussein, sa han.

- Det var en helt annen etisk greie rundt Saddam Hussein. Dette innslaget var helt udramatisk. Det er betryggende at man gjør denne type vurderinger og at bevisstheten rundt det er stor, sa Finn Egil Holm.

Steinar Ness var enig. – Jeg er enig i at vi ikke tar klagen til følge. Er det det voldelige eller det uvanlige som er kriteriet? Avliving av gris ble for sterkt i et Linda Eide-program. Er dette sterkere enn å se mennesker? spurte han.

- Vi har forskjellig terskel på underholdning og nyheter, sa Vidar Nordli-Mathisen.

- Terskelen har nok blitt senket. Vi får stadig mer tilgang på bilder, men bruker dem ikke hvis de ikke har en misjon i reportasjen, sa Grethe Gynnild Johnsen.

- Før var det oftere advarsler. Men da hadde vi bare NRK å forholde oss til. Nå vises bildene i mange kanaler. Hvis andre viser, skal da NRK skjule sannheten? Du får se det uansett, sa Grethe Fossli.

Kristoffer Kanestrøm var enig. – Jeg synes denne saken er uproblematisk, klagen kan ikke tas til følge. Det mer generelle rundt advarsler er et spørsmål om skjønn. Jeg har tillit til at man er bevisst på det i redaksjonene, sa han.

Klagebrev om NRKs dekning av norsk skole

- Dette er et spørsmål som tar opp et helt innholdsområde. Det behandles mye skoleproblematikk både i nyheter og debatter. I svaret sier vi noe om spesielle programposter knyttet til skoler. Dette er svaret vi

ønsket å gi, og jeg refererer til det, sa Annika Biørnstad.

- Etterlyser klageren dekning over tid? spurte Shabana Rehman

- Klageren etterlyser en egen medarbeider som dekker dette feltet. Men jeg føler meg sikker på at dette er godt ivare tatt gjennom dokumentarer osv, svarte Annika Biørnstad.

- Vi har som målsetting å ha større fokus på skolen i nyhetssendingene, supplerte Grethe Gynnild Johnsen.

- Svaret fra mediedirektøren er fyllestgjørende, rådet slutter seg til det, oppsummerte Kjellaug Nakkim.

Brev til orientering

- Alle brevene er besvart unntatt brevet fra Steinar Ness om Brennpunkt-programmet "Offerlammet". Det er klaget inn for PFU. Korrespondansen med PFU bør vi få kopi av og eventuelt vurdere å ta opp saken senere, sa Kjellaug Nakkim.

- Dette er ikke en klage, men presise spørsmål knyttet til faktabruk og retningslinjer i Brennpunkt-redaksjonen. Jeg forventer at jeg får svar på de spørsmålene jeg har stilt på møtet i august, sa Steinar Ness.

- Dette er en uvanlig metode – Kringkastingsrådets mandat er på vegne av publikum å få informasjon om programmer og policy. Å forlange en slik skriftlig redegjørelse er å utydeliggjøre det overordnede mandatet til rådet, mente Hans-Tore Bjerkaas.

- Saker som tilligger PFU blir vanligvis ikke behandlet av rådet, og jeg tror det er uklokt å ta dem opp her, sa Finn Egil Holm. – Vi kan da risikere å gå inn og behandle en PFU-sak, og det synes jeg er galt.

- Vi har hatt saker her tidligere som også har gått til PFU, men vi har stort sett valgt å ikke behandle dem, tilføyde Kjellaug Nakkim. - Etter at PFU har behandlet saken, står rådet fritt til å behandle den, mente Steinar Ness.

- Dette er problematisk. Avgjørelser i PFU har domskvalitet. Hvis vi som offentlig oppnevnt organ skal vurere en dom etter at den er avsagt, er det ikke tilfredsstillende, mente Paul Leer-Salvesen.

- Det kan være andre sider enn det PFU har sagt noe om som kan behandles her, sa Kjellaug Nakkim, og Steinar Ness var enig.

Kringkastingssjefen orienterer

- Vi gjennomgår strategien til NRK. En av øvelsene er å kombinere hensyn til bredde og mangfold og markedsambisjoner. Dette skal til styret i midten av mai. Strategien blir litt justert i forhold til i dag og gjelder for en femårsperiode. Vi ønsker å tydeliggjøre en del målområder. Dette dreier seg om måten vi løser allmennkringkasteroppdraget på i en flermedial virkelighet.

- Debatten om lisensen hilser vi velkommen. I resten av Norden og Nord-Europa har de gjort grundige utredninger som konkluderer med at lisensfinansiering er den beste måten å finansiere allmennkringkasting på og det som best sikrer uavhengigheten.

- Litt om digital dividende: Digital dividende er de frekvensene som blir ledige når det analoge bakkenettet slås av. Her er det kommet en innstilling fra et utvalg nedsatt av Samferdselsdepartementet og Kulturdepartementet som er risikabel for NRK. En del av båndet vi mener trengs til kringkasting, vil de auksjonere bort. Telecom-bransjen vil dermed skaffe seg disse. Det som bekymrer oss, er at det kan svekke bakkenettet på sikt. HD-blir standard. Hvis bakkenettet ikke kan bære HD, vil det tape i konkurransen med satellitt og andre distribusjonsformer. Det vil føre til at det kommersielle tilbudet i bakkenettet blir svekket og at NRK kanskje må bære kostnadene av bakkenettet alene, eller at ikke alle får likt fjernsynstilbud i Norge. Hovedambisjonen med allmennkringkasting er å komme ut med tilbud til alle i landet, og bakkenettet sikrer det. Høringsfristen på denne utredningen er i juni.

- Det nærmer seg slokking i sentrale deler av Østlandet. Det er et mindre komplisert opplegg enn i Rogaland. Der har det gått fantastisk godt med nesten ingen klager. Vi har god tro på at dette skal fungere bra. Vi har for øvrig fått en klage fra Canal Digital som har gått til Forbrukerrådet, hvor det påstås at NRK ikke har drevet upartisk informasjon rundt slokkingen. Vi har prøvd å holde oss veldig nøye til ikke å favorisere noen distribusjonsformer i vår informasjon.

Eventuelt

Leif Stavik orienterte om rådsmøtet i Ålesund 11. – 12. juni.

06.05.08

Vetle Daler